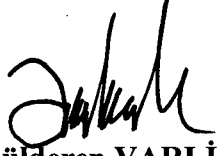

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı* Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. **01.07.2025**

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Kadına yönelik şiddetle mücadelede uluslararası bağlayıcılığı bulunan en önemli sözleşmelerden biri olan İstanbul Sözleşmesi, 24 Kasım 2011 tarihinde Türkiye'de yürürlüğe girmiştir. Ancak 20 Mart 2021 tarihinde Türkiye, bir gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararı ile sözleşmeden çekilmiş, karar 1 Temmuz 2021 itibarıyla yürürlüğe girmiştir

“İç hukuk yeter” ve “şiddete sıfır tolerans” söylemlerinin aksine, sözleşmeden çekilmenin ardından, ülkede kadın katliamları, şüpheli kadın ölümleri, kadına yönelik şiddet artmış, cinsel şiddet ve taciz vakaları kamuoyuna sıkça yansımıştır. Cezasızlık politikaları, “iyi hal” indirimleri ve yargının etkin kullanılmaması, kadına yönelik şiddetle mücadele eden dernek, platform ve ilgili kişiler tarafından sürekli olarak eleştirilmektedir. Kadın cinayetlerinin arttığı bu dönemde, siyasi iktidar kadınların temel kazanımlarına da saldırmakta; 6284 sayılı Kanun, boşanma hakkı, Medeni Kanun gibi haklar tartışmaya açılmakta, 2025 yılı “Aile Yılı” ilan edilerek bu söylemler kurumsallaştırılmaktadır.

Yakın tarihte Şırnak'ın Silopi ilçesinde Gülizar Yıldız aynı işyerinde çalıştığı erkek çalışan R.K. tarafından vahşice katledildi. Van'da Şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren Rojin Kabaiş'in, ölüm nedeni hala açıklanmadı. Diyarbakır'da 19 gün sonra cansız bedeni bulunan Narin Güran'ın kim tarafından öldürüldüğü hala bulunamadı. Yıllardır akıbeti bulunamayan Gülistan Doku'ya ne oldu? Hala bunun cevabı bulunamadı. Muğla'da vahşice katledilen Pınar Gültekin davasında Yargıtay tarafından “Tasarlayarak ve canavarca hisle öldürme” suçundan değil, “Niteliksiz kasten öldürme” suçundan haksız tahrik indirimi uygulanarak yargılanmasını

istememesi ve İpek Er davası gibi sayısız örnek bulunmaktadır. Kadınların yaşam hakları elinden alındığı gibi, şiddete maruz kaldığında gideceği alanların sınırlı olması da şiddeti arttıran sebeplerin arasında yer almaktadır.

Kadınların yaşam alanlarının daraltılması, yetersiz sığınak sayısı, Van'da kayyımlar tarafından kadın müdürlüklerinin etkisizleştirilmesi, sosyal hakların iptali ve çok kimlikli kadınların taleplerinin yok sayılması gibi sorunlar kadınlara yönelik şiddeti artıran nedenler arasında yer almaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların yaşam haklarının korunması demokratik bir toplumun temel sorumluluğudur.

Bu bağlamda:

1. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararının ardından Türkiye genelinde kadın cinayetleri, taciz ve kadına yönelik şiddet vakalarında bir artış yaşandığına dair iddialar hakkında bakanlığınız tarafından bir açıklama yapılacak mıdır? 2021–2025 yılları arasında bu kapsamdaki yıllık istatistikleri açıklar mısınız?
2. 2021–2024 yılları arasında Türkiye genelinde ve Van özelinde kadın cinayetleri, taciz, cinsel şiddet ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin açılan dava sayısı kaçtır? Davaların güncel durumları hakkında kamuoyuna dair bir açıklamanız olacak mıdır?
3. Van'da kadın cinayetlerinin önlenmesi amacıyla alınan tedbirler var mıdır? Yoksa, böyle bir planlama düşünülmekte midir?
4. Son 10 yılda KADES uygulaması Van'da kaç kişi tarafından kullanılmış ve bu başvurulara ortalama müdahale süresi ne olmuştur?
5. Van ilinde son 5 yıldır polis, asker ve korucular tarafından kadına yönelik şiddet nedeniyle yapılan başvuru sayısı nedir? Bu başvurulardan kaçına koruma tedbiri uygulanmıştır? Yapılan şikayetlerden dolayı hakkında soruşturma devam eden personel sayısı kaçtır?
6. Kadın cinayetlerinde “iyi hal indirimi” uygulanma oranı nedir? Bu indirimin kaldırılmasına yönelik bir yasal düzenleme yapılması Bakanlığın projeleri arasında yer almakta mıdır?
7. Ülke 'de 2016'dan bugüne kadar failleri korucu, asker ve polis olan kaç davaya müdahil oldunuz? Bu davalar hangileridir? Bu davaların sonucunda soruşturmaya tabi tutulan personel sayısı kaçtır?

8. Türkiye’de bulunan sığınak sayısı kaçtır? Bunun illere göre dağılımı nasıldır? Bu sığınakların kapasitesi mevcut başvuruları karşılamakta yeterli midir? Son 5 yılda kaç sığınak kapatılmıştır?
9. Son 5 yılda Türkiye’de kapatılan kadın kurumu sayısı kaçtır? İllere göre dağılımı nasıldır?
10. Kayyım atanan belediyelerde kadın müdürlüklerinin işlevi ne durumdadır? Kayyım sürecinde iptal edilen sosyal destekler hangileridir? Kayyımlar tarafından kadınlara psikolojik baskı uygulandığı iddiaları hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir açıklama yapılacak mıdır?
11. Bölge illerinde yaşayan çok dilli ve çok kimlikli kadınlara özgü, anadil temelli veya kültürel hassasiyetleri gözeten hangi politikalar uygulanmaktadır? Uygulanan farklı politikalar yoksa bunun gerekçesi nedir?
12. İstanbul Sözleşmesi’nin iç hukukta bağlayıcılığını kaybetmesinin ardından hangi ulusal düzenlemelerle kadınların şiddetten korunması hedeflenmiştir? Bu düzenlemeler kadın örgütlerinin katılımıyla mı hazırlanmıştır?
13. İstanbul Sözleşmesi’nden çekilmenin ardından, kadına yönelik şiddetle mücadelede bakanlığınız tarafından yürütülen faaliyetlerde ne gibi değişiklikler yapılmıştır?
14. İstanbul Sözleşmesi’nin yürürlükten kalkmasının ardından kadınların korunmasına yönelik hangi yeni yasal ya da kurumsal düzenlemeler hayata geçirilmiştir?
15. Sözleşmeden çekilme kararının alınma sürecinde hangi kamu kurumlarının görüşü alınmıştır? Bu görüşlerin yazılı kayıtları kamuya açık mıdır?
16. Son 5 yılda sığınak evlerinde bulunan kaç kadın alınmayan önlemlerden dolayı erkekler tarafından öldürülmüştür?